

KÚRIA

Bfv.III.1.104/2014/10.szám

A Kúria Budapesten, a 2014. év december hó 15. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A kábítószerrel visszaélés büntette és más bűncselekmény miatt az I. rendű terhelt és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben a M. T. II. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Ráckevei Járásbíróság 9.B.87/2010/18. számú, valamint a Budapest Környéki Törvényszék 14.Bf.860/2013/19. számú ítéletét e terhelt vonatkozásában megváltoztatja.

Az ellene lopás büntette [1978. évi IV. törvény 316. § (1) bekezdés és (4) bekezdés a) pont] miatt indított büntetőeljárást megszünteti; és a halmazati büntetésre utalást mellőzi.

Egyebekben a megtámadott határozatot a II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Ráckevei Járásbíróság a 2013. július 5-én kihirdetett 9.B.87/2010/18. számú ítéletével a II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett kábítószer birtoklásának büntettségében [2012. évi C. törvény - a továbbiakban: Btk. - 178. § (1) bekezdés és (2) bekezdés b) pont], valamint társtettesként elkövetett lopás vétségében [Btk. 370. § (1) bekezdés és (2) bekezdés a) pont]. Ezért a terheltet halmazati büntetésül 7 évi szabadságvesztésre és 7 évi közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a szabadságvesztést fegyház fokozatban kell végrehajtani, és a terhelt legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. Emellett 140.914 forint összegre vagyonelkobzást rendelt el vele szemben.

Védelmi fellebbezések alapján eljárva a Budapest Környéki Törvényszék a 2014. február 27-én kelt és jogerős 14.Bf.860/2013/19. számú ítéletével a II. rendű terhelt szabadságvesztésének tartamát 2 év 10 hónapra, a közügyektől eltiltás mértékét 3 évre enyhítette azzal, hogy a szabadságvesztést börtönben kell végrehajtani. Egyebekben azonban az elsőfokú ítéletet a II. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.

A bíróság jogerős ítéletében megállapított tényállás szerint a II. rendű terhelt tulajdonában van egy ingatlan, melyet 2006 júniusában vásárolt. Ezt követően 2008 január elején örökléssel szerezte meg egy másik - ugyanazon a településen lévő - ingatlant is, melyben korábban az édesapja lakott. 2006-tól a II. rendű terhelt élettársa volt S. Z., aki egy ideig a terhelt B.-i lakásában is lakott, majd egy rövid ideig a II. rendű terhelt által örökölt ingatlanban is tartózkodott, majd onnan 2009. január 4-én véglegesen elköltözött.

Az I. rendű terhelt a II. rendű terhelt gyermekkori barátja. 2009. február 1. napjától mindketten ténylegesen a II. rendű terhelt egyik ingatlanában laktak, külön lakrészben.

A terheltek 2008 nyarán elhatározták, hogy kábítószerrel fognak kereskedni. Ennek érdekében a II. rendű terhelt biztosította a kereskedelem helyét a tulajdonában lévő ingatlan formájában, valamint a vásárlásokhoz szükséges pénzt, míg az I. rendű terhelt a kereskedelemhez szükséges ismeretekkel rendelkezett, valamint villanyszerelői múltja folytán elvégezte az ehhez szükséges technikai kiépítéseket.

A kereskedelem feltételeinek biztosítása végett az ingatlant átalakították, majd az I. rendű terhelt villanyszerelőként szerzett tapasztalatait felhasználva, a II. rendű terhelttel egyetértésben - költségkímélés, illetőleg a jelentősen növekedésnek induló áramfogyasztás leplezése céljából - az ingatlanba beérkező villamos áram mennyiségének mérésére szolgáló mérőórát megbontotta, az utcáról a házba érkező vezetékhálót a ház előterébe vezette anélkül,

hogy a beérkező áram áthaladt volna a fogyasztásmérő berendezésen, így biztosítva a termesztéshez szükséges árammennyiséget. A méretlen villamosáram bekötését követően az I. rendű terhelte a ház előteréből nyíló két egymást követő szobájában nagy teljesítményű keltető lámpákat szerelt fel, melyek alá keltető tálcákat helyezett el, és az azokra helyezett edényekben ültették el a növényeket.

Ilyen előzmények után a terheltek 2008 augusztusában 5 tő indiai kendert vásároltak, mellyel megkezdték a kábítószer termesztését a II. rendű terhelte egyik ingatlanában.

A növények fejlődését a terheltek különböző tápoldatokkal segítették elő. A fölējük szerelt keltető lámpákkal biztosították a megfelelő hő-, illetve fénymennyiséget. A növények köré ventillátorokat szereltek, hogy megakadályozzák az ültetvény gombásodását. Ezzel, továbbá a folyamatos személyes gondozással optimalizálták a termesztést, és kifejezett növényekké nevelték azokat. Ezt követően az idősebb növényegyedek egy részeiből oldalhajtásaikat levágva - klónozási technikával - újabb egyedeket állítottak elő.

A fenti terjesztési folyamattal a terheltek 2009. március 25. napjáig 244 tő önálló növénynek minősülő indiai kendert, valamint a termesztéshez szükséges eszközöket, anyagokat tartottak a fenti ingatlan átalakított helyiségeiben.

A terheltek a lakóhelyükként szolgáló ingatlanban tartottak további 108 darab életképes cannabis indica növényi magot, illetve kender termesztéséhez segítséget nyújtó kiadványt, valamint kábítószerfogyasztáshoz szükséges, kannabinoid vegyületekkel szennyezett kenderőrlőt és egy szintén kannabinoid vegyületekkel szennyezett Nescafe feliratú üveget.

A lefoglalt növényegyedek kannabiszra jellemző kémiai komponenseket - köztük delta-9-tetrahydrocannabinol vegyületet - tartalmaztak, ennek alapján a növényekből nyerhető marihuana kábítószernek minősül.

A terheltek a kialakított méretlen vezetékágon érkező 6554 kWh mennyiségű áram felhasználásával 281.828 forint összegű kárt okoztak az E. H. Kft. sértettnek, mely nem térült meg.

A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a II. rendű terhelte védője a Be. 416. § (1) bekezdés a) és c) pontjában írt okból terjesztett elő felülvizsgálati indítványt.

Ennek indokai között a védő kiemelte: az ügyben eljáró másodfokú bíróság - a Be. 82. § (2) bekezdése alapján - kirekesztette a bizonyítékok köréből S. Z. nyomozás során tett, a tárgyaláson pedig

- a tanú ismeretlen helyen tartózkodása folytán - felolvasással a tárgyalás anyagává tett tanúvallomását. Azt azonban figyelmen kívül hagyta, hogy ezzel - a tényállás érdemi változatlanul hagyása mellett - a II. rendű terhelt bűnösségét megalapozó egyetlen bizonyítékot rekesztette ki. Ekként pedig elégtelenné vált a bíróságnak a tényállás megállapításához vezető, a bizonyítékok értékeléséről való számadása is. Ezzel az indokolási kötelezettség feltétlen hatályon kívül helyezését eredményező eljárási szabályt vétett.

A védő álláspontja szerint ugyanígy ki kellett volna rekesztenie a bíróságnak a bizonyítékok köréből S. Z. feljelentését, valamint a még ezt megelőzően, más rendőri szerv előtti megjelenéséről és az ott tett elmondásáról készült rendőri jelentést is, mivel azok a tanú mentességi jogára történt figyelmeztetését ugyancsak nem tartalmazzák.

E bizonyítékok hiányában pedig a II. rendű terhelt terhére legfeljebb annyi állapítható meg - melyet egyébként helyesen a másodfokú ítélet 6. oldalának 17-19. sora rögzített -, miszerint a II. rendű terhelt tudott arról, hogy a szobákban kábítószer termesztése folyik. Ez azonban - egyéb felróható magatartás hiányában - nem alapozza meg a terhelt bűnösségét a kábítószerrel visszaélés büntetében.

A lopás vétsége tekintetében a védő észrevételezte azt, hogy az ügyben 2010. március 4. napján került sor a vádemelésre, majd 2010. március 9. napján kézbesítették a terhelt részére a vádiratot. Ezt követően azonban csupán 2013. március 21. napján került sor az idézések kiadására. E két időpont között az 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: korábbi Btk.) 33. § (1) bekezdés b) pont második fordulataiban meghatározott - három évi - elévülési idő eltelt. Mindeközben a korábbi Btk. 35. § (1) bekezdése szerinti elévülést félbeszakító cselekmény nem történt, ezért a terhelt büntethetősége a lopás vétsége miatt 2013. március 8. napján elévülés folytán megszűnt.

A másodfokú bíróság az első tárgyalás kitűzésére vonatkozó irodai utasítás 2013. február 19. napján történt elkészítését tekintette az elévülést félbeszakító intézkedésnek. A védő álláspontja szerint azonban nem ez, hanem csak az idézések kiadása eredményezhette volna az elévülés félbeszakadását. Ehhez képest pedig a II. rendű terhelt lopás vétsége miatti büntethetősége az elsőfokú ítélet meghozatalakor már megszűnt, így a bíróság halmazati büntetést sem szabhatott volna ki.

Mindezekre figyelemmel a védő a kérelmének megfelelő határozat meghozatalát kérte.

A Legfőbb Ügyészség a BF.1305/2014/1. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben viszont alaposnak tartotta. Álláspontja szerint a felülvizsgálati indítvány a kábítószerrel kapcsolatos cselekmény vonatkozásában - indokolási kötelezettség megsértése címén - valójában a megállapított tényállást támadja. A felvetett hibák - valóságuk esetén - a tényállás megalapozatlanságát eredményezték volna, ami viszont a felülvizsgálat keretében nem orvosolható.

A Be. 423. § (1) bekezdés első mondata szerint a felülvizsgálati eljárásban is irányadó tényállás részletesen tartalmazza, hogy a II. rendű terhelt - az I. rendű terhelttel közösen - milyen aktív tevékenységekkel vett részt a kábítószer termesztésében. A védő azon hivatkozása tehát, miszerint a II. rendű terhelt azért nem követett el bűncselekményt, mert csupán eltűrte, hogy az I. rendű terhelt a házában kábítószerrel tartson, az irányadó tényállással ellentétes, ekként felülvizsgálat alapjául nem szolgálhat.

A vagyon elleni bűncselekmény tekintetében viszont osztotta azt a védelmi álláspontot, miszerint a II. rendű terhelt vonatkozásában a vádirat kézbesítése (2010. március 9.) és tárgyalási idézésének kiadása (2013. március 21.) között elévülést félbeszakító intézkedés nem történt. A tárgyalás kitűzése önmagában, tehát az idézések és értesítések kibocsátása nélkül, nem szakítja meg az elévülést. Jelen esetben ez utóbbi cselekmény már az elévülési időn túl történt meg.

Az ügyészi álláspont szerint a bűnhalmazatban álló bűncselekmények esetében a büntető törvény időbeli hatályának érvényesülése szempontjából elsődlegesen azt kell vizsgálni, hogy az elbírálás időpontjában az elkövetéskor bűncselekményként értékelhető magatartás bűncselekmény-e. Ha az elkövetés időpontjában bűncselekményt megvalósító magatartás nem büntethető, akkor felmentő, illetve megszüntető rendelkezést kell hozni, és a fennmaradó bűncselekmény(ek) tekintetében vizsgálandó, hogy a terhelt számára az elkövetéskor vagy az elbíráláskor fennálló törvényi rendelkezés jelenthet-e enyhébb elbírálást (BH 1995.380.).

Tévedtek tehát az eljáró bíróságok, amikor a lopás vétsége miatt nem szüntették meg az eljárást, ugyanakkor a Btk. 82. § (2) bekezdés b) pontjának alkalmazásával kiszabott büntetés a bűnösség körének szűkülése mellett sem eltúlzottan súlyos.

A fentiekre figyelemmel a Legfőbb Ügyészség azt indítványozta, hogy a Kúria a II. rendű terhelttel szemben a lopás vétsége miatt indult büntetőeljárást - elévülés folytán - szüntesse meg, egyebekben azonban a megtámadott határozatokat hatályában tartsa fenn.

A terhelt védője az ügyészi indítványra észrevételt tett:

fenntartotta azt az álláspontját, miszerint a másodfokú bíróság által kirekesztett, és az ehhez kapcsolódó további, az eljárási szabálysértések folytán ugyancsak kirekesztendő bizonyítékok hiányában megállapítható az indokolási kötelezettség hiánya, hiszen S. Z. vallomásán kívül a II. rendű terhelt bűnössége vonatkozásában más bizonyíték nem áll rendelkezésre.

A lopás vétsége vonatkozásában a védő arra is utalt, hogy a másodfokú bíróság a Btk. 82. § (1) bekezdésének és a (2) bekezdés b) pontjának alkalmazása mellett is kifejezetten súlyosító körülményként értékelte a halmazatot, halmazat hiányában a büntetés mértéke törvénysértővé válik akkor is, ha a kábítószerrel összefüggő bűncselekményben a bűnösség megállapítható, ezért a büntetés enyhítése pusztán erre tekintettel is indokolt.

A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 424. § (1) bekezdés első fordulata szerint tanácsulésen bírálta el és megállapította, hogy az részben az alábbiak szerint alapos.

A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a Be. 416. § (1) bekezdésének c) pontja alapján felülvizsgálati indítványnak van helye, ha annak meghozatalára a 373. § (1) bekezdésének I/b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor.

A Be. 373. § (1) bekezdés III/a) pontja szerint az ítéletet hatályon kívül kell helyezni és az eljárást bíróságot új eljárás lefolytatására kell utasítani, ha a bűnösség megállapítása, a felmentés, az eljárás megszüntetése, a cselekmény jogi minősítése vagy a büntetés kiszabása, illetve az intézkedés alkalmazása tekintetében az indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan.

A Kúria következetes gyakorlata szerint az indokolási köteleesség felülvizsgálati eljárásra okot adó megsértése nem állapítható meg, ha az ügydöntő határozat(ok)ból kitűnik az eljárást bíróság(ok)nak a tényállás megállapításával összefüggő tényfeltáró és értékelő tevékenysége, továbbá az, hogy az érdemi döntésben kifejeződő jogi álláspontját - a bűnösséggel, a minősítéssel, a büntetéssel és/vagy intézkedéssel kapcsolatban - mire alapozta. A bizonyítékok értékelése körében levont következtetések helyessége, az értékelés eredménye kívül esik a feltétlen eljárási szabálysértések körén, az tartalmilag az ügydöntő határozat megalapozottságának felülvizsgálati eljárásban meg nem engedett támadása (BH 2013.10.).

Az indokolási kötelezettség ügydöntő határozat mérlegelést nem tűrő hatályon kívül helyezését eredményező megszegését jelentené, ha az eljárást bíróság kizárólag olyan bizonyítékok mérlegeléséről adna számot ítéletében, amelyet utóbb a másodfokú bíróság kirekesztett

az értékelhető bizonyítékok köréből. A másodfokú bíróság pedig akkor nem tett volna eleget a Be. 370. § (3) bekezdése szerinti indokolási kötelezettségének, ha arról nem ad számot, hogy a bizonyítékok körének módosulása a tényállás megállapíthatóságát és a bíróság mérlegelő tevékenységét mennyiben befolyásolta.

Ezzel szemben az elsőfokú bíróság S. Z.-nek a nyomozás során tett tanúvallomásán kívül számos más bizonyítékot is értékelt, melynek eredményeképpen vonta le azt - a megállapított tényállásban maradéktalanul részletezett - következtetését, mely szerint a II. rendű terhelt nem csupán tudott a kábítószer termesztéséről, hanem abban részt is vett (elsőfokú ítélet 13. oldal harmadik bekezdés). A másodfokú bíróság pedig megindokolta, hogy S. Z. hivatkozott vallomásának kirekesztése után a tényállás miért nem vált megalapozatlanná (másodfokú ítélet 4. oldal második bekezdés), és milyen mérlegeléssel tartható fenn továbbra is a kábítószer termesztésben való részvételére is kiterjedő ténymegállapítás (másodfokú ítélet 5-6. oldal).

Ezzel a tények megállapítására vonatkozóan indokolásnak olyan fogyatékosága nem állapítható meg, ami a felülbírálatra alkalmatlanságot eredményezne.

S. Z. rendőrségi bejelentéséről készült jelentésnek és feljelentéséről készült jegyzőkönyvnek - a mentességi jogra történt figyelmeztetés hiányában - a bizonyítékok köréből kirekesztésére vonatkozó indítványbeli érvelés olyan eljárási szabálysértésre utal, amely - valósága esetén is - kívül esik a Be. 373. § (1) bekezdés I/b), c) pontjaiban vagy II-IV. pontjában meghatározott eljárási szabálysértések körén, következésképpen emiatt eljárási okból [Be. 416. § (1) bekezdés c) pont] felülvizsgálatnak nincs helye.

Az esetlegesen törvénysértő módon beszerzett bizonyíték figyelembevételre egyébként a Be. 78. § (4) bekezdésének, illetőleg - a konkrét esetben - a Be. 82. § (2) bekezdésének megsértését jelentené. Ennek megfelelően e hivatkozás alapossága önmagában sem képezheti a felülvizsgálat tárgyát, és az indokolási kötelezettség teljesítése sem vizsgálható oly módon, mintha kizárt bizonyítékokra hivatkozott volna az eljáró bíróság.

Ezért a felülvizsgálati indítvány a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjára alapítva nem vezethetett eredményre.

A Be. 416. § (1) bekezdés a) pontja szerint a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye, ha a terhelt felmentésére vagy az eljárás megszüntetésére, illetve a terhelt bűnösségének megállapítására, továbbá kényszergyógykezelésének elrendelésére a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor.

A Be. 423. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó. A felülvizsgálati indítványban a jogerős határozat által megállapított tényállás nem támadható. Következésképpen akár a bűnösségre vont következtetés, akár a minősítésre vonatkozó ítéleti rendelkezések felülbírálata kizárólag az irányadó tényálláson alapulhat.

Az indítvány ugyan helyesen hivatkozik arra, miszerint pusztán az, hogy a II. rendű terhelt tudott az élettársa által termesztett kábítószerrel, bűnösségét azzal kapcsolatban nem alapozná meg (EBH 2006.1393.).

Az irányadó tényállás szerint azonban a II. rendű terhelt nem csupán tudott az I. rendű terhelt által termesztett kábítószerrel, hanem abban maga is közreműködött: a bűnös tevékenység megkezdésére vonatkozó közös elhatározás után maga bocsátotta - ebből a célból - a kizárólagos tulajdonában álló á.-i ingatlant az I. rendű terhelt rendelkezésére, és biztosította a termesztéshez szükséges anyagok, magok vásárlásának költségeit is. Ezen túlmenően az elsőfokú ítélet 5. oldalának 3-5. bekezdése következetesen a II. rendű terhelt terhére is róta a kábítószer birtoklásával kapcsolatos, ott részletezett egyéb tevékenységeket is.

Az irányadó tényállás alapján tehát a II. rendű terhelt a kábítószer termesztéséhez szükséges hely biztosításával, a költségek fedezésében és a termesztési tevékenységben való részvétellel mindenben kimerítette az ennek kapcsán terhére rótt bűncselekmény törvényi tényállási elemeit, így a felülvizsgálati indítvány - a kábítószerrel kapcsolatos cselekményt illetően - a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontjára alapítva sem alapos.

A bűnösség törvénytörő megállapítására vonatkozó indítványbeli álláspont - a Be. 78. § (4) bekezdésének és a Be. 82. § (2) bekezdésének megsértését állítva - eltérő tényállás megállapításának szükségességére hivatkozik, amely a felülvizsgálatnak akkor sem lehetne alapja, ha a felhozott eljárási hibák folytán az irányadó ítéleti tényállás nem megalapozott.

A vagyon elleni cselekményt illetően ugyanakkor a Kúria érdemben egyetértett a felülvizsgálati indítványban foglaltakkal, illetve a Legfőbb Ügyészség álláspontjával.

Jelen esetben a vádirat 2010. március 4. napján érkezett, a vádirat 2010. március 9-én került kézbesítésre a II. rendű terhelt részére. Ezt követően legközelebb az elsőfokú bíróság 2013. február 19-én rendelkezett a tárgyalás kitűzéséről, az idézések és értesítések kiadására azonban csak 2013. március 21. napján került sor.

A korábbi Btk. 33. § (1) bekezdés b) pontja szerint az életfogytig tartó szabadságvesztéssel nem büntethető bűncselekmény a büntetési tétel felső határának megfelelő idő, de legalább három év elteltével évült el.

Ugyancsak a korábbi Btk. 35. § (1) bekezdése értelmében az elévülést félbeszakította a büntetőügyekben eljáró hatóságoknak az elkövető ellen a bűncselekmény miatt foganatosított büntetőeljárási cselekménye. A félbeszakítás napján az elévülés határideje ismét elkezdődött.

Ugyanakkor a tárgyalás időpontjának a meghatározása önmagában a büntethetőség elévülését nem szakítja félbe, ilyen hatása csak a hatósági döntés címzettek felé történő kinyilvánításának, vagyis az idézések és értesítések kibocsátásának van (BH 2003.99.).

A II. rendű terhelt terhére rótt vagyon elleni bűncselekmény az elkövetésekor a korábbi Btk. 316. § (1) bekezdésébe és a (4) bekezdés a) pontjába ütköző lopás büntettének minősült. E cselekmény büntetési tétele három évi szabadságvesztés, ennek megfelelően elévülési ideje ugyancsak három év.

Mivel a vádirat kézbesítése (2010. március 9.) és az első tárgyalásra szóló idézések kiadása (2013. március 21.) között három évnél hosszabb idő telt el, és közben nem került sor az elévülést félbeszakító cselekményre, a II. rendű terhelt büntethetősége e cselekmény kapcsán - a kifejtettek szerint - megszűnt.

Amennyiben az állapítható meg, hogy a vád tárgyává tett halmazatban álló bűncselekmények bármelyike miatt - akár az elkövetéskor, akár az elbíráláskor hatályos jogszabályok alapján - felmentő vagy eljárást megszüntető rendelkezésnek van helye, akkor minden más kérdést megelőzően - az azt lehetővé tevő jogszabály alapján - erről kell rendelkezni, és a fennmaradt bűncselekmény(ek) vonatkozásában ezt követően vizsgálandó, melyik - az elkövetéskori vagy az elbíráláskori - jogszabály biztosít a terhelt számára enyhébb elbírálást, és aszerint kell a bűnösséget megállapítani, a cselekményt minősíteni, a büntetést kiszabni, s esetleg intézkedést alkalmazni.

Ilyen esetben előfordulhat, hogy a felmentő vagy az eljárást megszüntető, valamint a bűnösséget megállapító rendelkezés különböző időpontban hatályos büntető törvényi rendelkezéseken alapszik, ám ez nem jelenti az elkövetés időpontjában és az elbíráláskor hatályos törvények ún. „kombinatív” alkalmazását.

Kétségtelen, az elbíráláskor és jelenleg hatályos Btk. szerint a terhelt vagyon elleni cselekménye ugyan enyhébben minősül, az elévülési ideje azonban a Btk. 26. § (1) bekezdés utolsó fordulata

szerint öt évre emelkedik. Így a jelenleg hatályos Btk. alkalmazásával az elévülés megállapításának nem lenne helye. Ezért a vád tárgyává tett vagyon elleni bűncselekményt az elkövetéskori törvény szerint kell elbírálni.

Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy a II. rendű terhelt vagyon elleni cselekménye helyesen a korábbi Btk. 316. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő lopás büntette. E cselekmény miatt pedig az eljárást a Be. 6. § (3) bekezdés II. fordulatára való utalással - figyelemmel a korábbi Btk. 33. § (1) bekezdés b) pontjára - a Be. 332. § (1) bekezdés a) pont második fordulata alapján, a büntethetőség elévülése címén megszüntette.

Ugyanakkor a Kúria a büntetés mérséklésére nem látott alapot. E körben nincs jelentősége annak, hogy az eljárás bíróságok - saját határozatukhoz képest is - tévesen értékelték súlyosító körülményként a halmazatot. A Btk. 81. § (3) bekezdése már két határozott ideig tartó szabadságvesztéssel fenyegetett bűncselekmény halmazata esetén is a büntetési tétel felső határa a felével emelkedik, így - amennyiben a halmazat csak két ilyen bűncselekményből áll - annak egyúttal súlyosító körülményként is való értékelése ugyanazon körülmény kétszeres értékelését valósítana meg. Ehhez képest a halmazat súlyosító körülményként való értékelésére nem volt törvényes lehetőség.

A büntetéskiszabási körülmények azonban felülvizsgálat tárgyát nem képezhetik (BH 2005.337. III. pont).

Ugyanakkor a Kúria azt állapította meg, hogy a jogerős ítéletben az ún. „enyhítő szakasz” [Btk. 82. § (1) bekezdés és (2) bekezdés b) pont] szinte teljes kimerítésével kiszabott büntetés a bűnösség körének szűkülése ellenére sem tekinthető eltúlzottan súlyosnak.

Miután az eljárást megszüntető rendelkezés folytán a II. rendű terhelt terhén mindössze egy bűncselekmény maradt, a törvénynek megfelelő határozat meghozatala azt igényelte, hogy a Kúria mellőzze a támadott ítélet rendelkező részéből a halmazati büntetésre [Btk. 81. § (1)-(3) bekezdés] való utalást.

Ekként a Kúria - miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amelynek vizsgálatára a Be. 423. § (5) bekezdése alapján hivatalból köteles - a megtámadott határozatokat az alapos felülvizsgálati indítvánnyal támadott részükben a Be. 427. § (1) bekezdés b) pontja szerint megváltoztatta, és a törvénynek megfelelő határozatot hozott. Egyebekben a megtámadott határozatokat a Be. 426. §-a szerint hatályukban fenntartotta.

A fellebbezés és felülvizsgálat kizártságára, valamint az indítvány

megismétlésének tilalmára vonatkozó figyelmeztetés alapja a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, illetve a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja, továbbá a Be. 418. § (3) bekezdése és a Be. 421. § (3) bekezdése.

Budapest, 2014. december 15.

*Dr. Belegi József s.k. a tanács elnöke, Dr. Somogyi Gábor s.k. előadó bíró,
Dr. Márki Zoltán s.k. bíró*

A kiadmány hitelül:

*tisztviselő
MV*